

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Dějepisu s cíli v oblasti VMEGS a čtenářství

<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Mapy od pravěku po současnost</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<p>Žáci se seznámí s vývojem map od pravěku po současnost pomocí obrázků. Pracují samostatně i v náhodně utvořených dvojicích.</p> <p>Poznámka: Lekce je součástí projektového dne týkajícího se map. Této lekci předchází lekce <i>Práce s mapou a buzolou</i> a lekce <i>Cesta za pokladem</i>. Podrobný popis celého dne viz příloha.</p>
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<p>—</p>
<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>45 minut</p>
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>6. ročník</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
				Ano			Ano
Vyučovací obor(y)	Dějepis <i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i> <ul style="list-style-type: none"> Žák orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. 						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	—						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	VMEGS <ul style="list-style-type: none"> Žák porovná ukázky map z minulosti s mapami ukazujícími oblast v současnosti, zjištěné změny dá do souvislosti s historickým vývojem. Žák formuluje rozdíly ve zpracování map a dává tyto rozdíly do souvislosti s odlišností dobou a kulturní. Čtenářství <ul style="list-style-type: none"> Žák pečlivým „čtením“ map získává informace o době (příp. znalostech lidí), v níž mapy vznikly. Žák porovnává staré a současné mapy stejných částí světa a snaží se vysvětlit rozdíly mezi nimi. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák se orientuje v historické mapě. • Žák ukázky map seřadí chronologicky od nejstarší po nejmladší. • Žák najde a vysvětlí rozdíly oproti současné mapě.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplněný pracovní list • Společná ústní kontrola na závěr s pomocí prezentace • Film Piráti z Karibiku 4 – Na vlnách podivna
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Evokace</p> <p>Na úvod lekce jsou žákům rozdány pracovní listy (Příloha A). Vlastní lekce začíná krátkou ukázkou z filmu Piráti z Karibiku 4 – Na vlnách podivna (28:21 – 30:03). Na základě této nápovědy žáci přemýšlejí, co bude tématem dnešní hodiny. Téma, které si myslí, zapíše do pracovního listu. Po nalezení tématu pokračujeme myšlenkovou mapou, do které žáci zapíše vše, co o mapách doposud vědí (např. z dějepisu, zeměpisu či ostatních předmětů). Své vědomosti zapisují do pracovního listu nejprve sami (cca 2–3 minuty), pak každý prezentuje 1–2 informace nahlas. Učitel či jeden žák je zapisují do počítače (Prezentace 1).</p> <p>2. Uvědomění si významu informací</p> <p>V krátké prezentaci (Prezentace 1) učitel seznámí žáky s ukázkami map z nejstarších dob (pravěk, starověk, středověk). Žáci si zapisují zadané informace do pracovního listu.</p> <p>Žáci dostanou do dvojic tři neúplné ukázky map (Příloha B) z různých dob. Jejich úkolem je srovnat mapy chronologicky (od nestarší po nejmladší) a zapsat čísla map (1–3) dle jejich pořadí do pracovního listu. Zároveň si ve dvojici vymyslí pro mapy názvy a odhadnou století, ve kterém byly mapy vytištěny.</p> <p>Pro kontrolu správnosti pořadí, názvů a doby vzniku dostanou žáci</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>kartičky s pravými názvy map a rokem, kdy byly vytištěny (Příloha C). Žáci si tak mohou opravit případné chyby.</p> <p>Na závěr této části následuje srovnání starých map se současnými. Žáci mají k dispozici zeměpisné atlasy (světa, ČR) a hledají mapy, které zobrazují stejné části světa (polokoule, státy... apod.) v současnosti. Zkouší mezi nimi najít alespoň jeden rozdíl, případně se tento rozdíl snaží vysvětlit.</p> <p>3. Reflexe</p> <p>Pomocí prezentace společná kontrola výsledků práce s historickými mapami.</p> <p>Zhodnocení obtíží při práci s historickou mapou.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Pracovní list</p> <p>Příloha B – Obrázky tří map</p> <p>Příloha C – Kartičky s názvy map a daty vzniku</p> <p> Prezentace 1 – O mapách</p> <p>Mapa světa Johanna Babtisty Homanna. In Časostroj, č. 5, 4. 5. 2012.</p> <p>Grossdeutsches Reich (originál) – mapa byla schválena výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze den 10. ledna 1942 č. 158.197/41-I/1 jako učební pomůcka pro všechny druhy škol s českým vyučovacím jazykem. Navrhli a redigovali Dr. Karel Kuchař a Dr. Jaromír Janka. Tiskem a nákladem grafických uměleckých závodů V. Neubert a synové, Praha XVI.</p> <p>http://www.cernosice.org/old/mapy_a_okoli/maps/mapa_klaudianova_stred.html</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Jana Rybáčková ZŠ a MŠ Dobronín, příspěvková organizace Polenská 162/4, 588 12 Dobronín</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>—</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Pro některé žáky bylo velmi obtížné přečíst názvy českých měst (Klaudiánova mapa Čech z roku 1518) a na základě toho s mapou pracovat dále.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Zeptala bych se, proč žáci usoudili, že mapa patří do určitého století a co zobrazuje? Podle čeho tak soudí? Zpřehlednila bych pracovní list.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

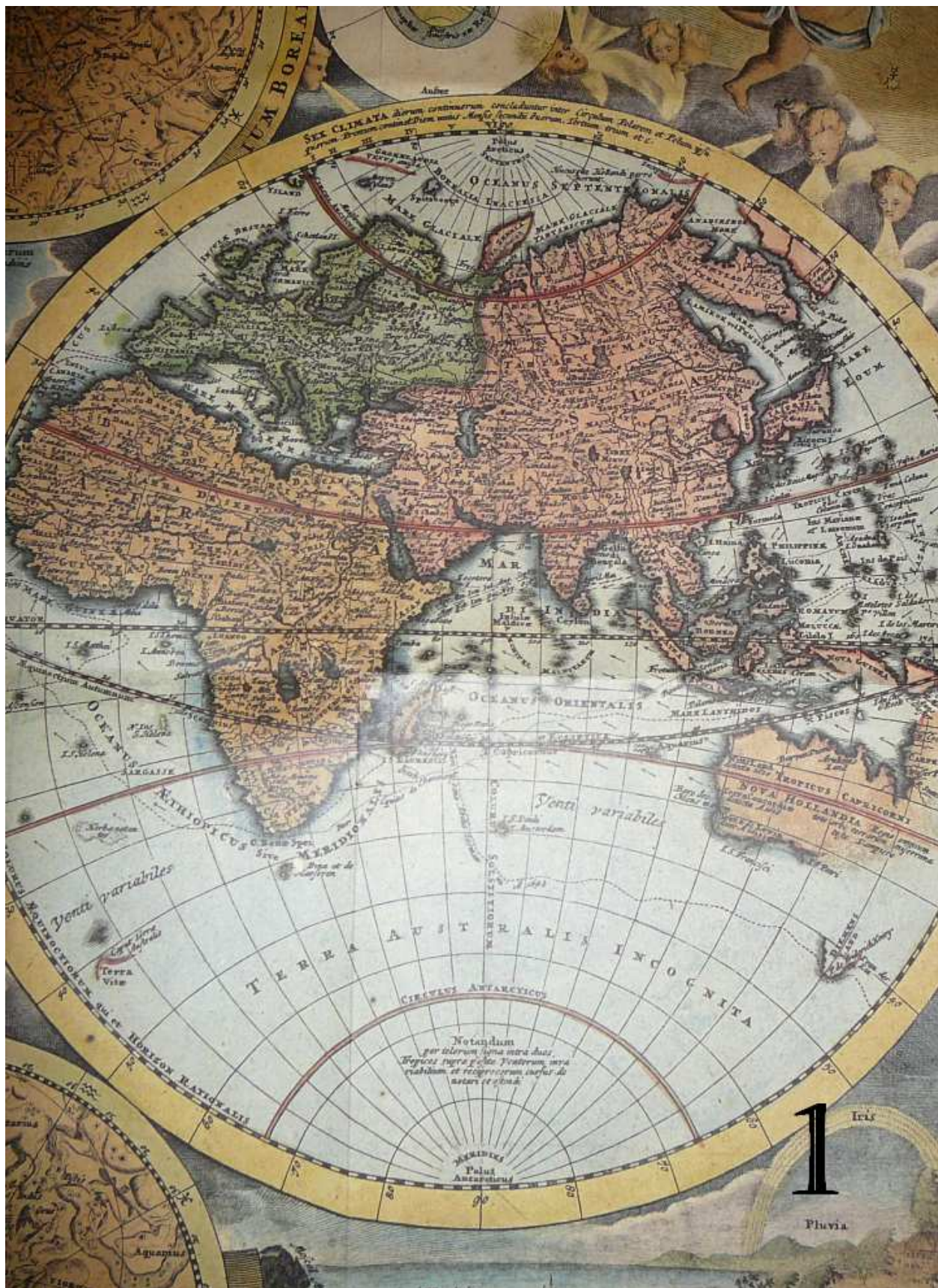
Pracovní list

Téma dnešního dne:		Můj názor:		Skutečné téma:	
Co už vím:					
Nejstarší ..... je z					
Zobrazuje.....					
Byl nalezen ..... a je starý cca					
Nejstarší má č.	<i>Můj název pro ukázkou</i>	<i>Oficiální název</i>	<i>Můj odhad stáří ukázky</i>	<i>Rok, ve kterém byla vytištěna</i>	
<i>Min. 1 rozdíl oproti současnosti:</i>					
Druhá je č.	<i>Můj název pro ukázkou</i>	<i>Oficiální název</i>	<i>Můj odhad stáří ukázky</i>	<i>Rok, ve kterém byla vytištěna</i>	
<i>Min. 1 rozdíl oproti současnosti:</i>					
Nejmladší má č.	<i>Můj název pro ukázkou</i>	<i>Oficiální název</i>	<i>Můj odhad stáří ukázky</i>	<i>Rok, ve kterém byla vytištěna</i>	
<i>Min. 1 rozdíl oproti současnosti:</i>					

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

EVROPSKÁ UNIE

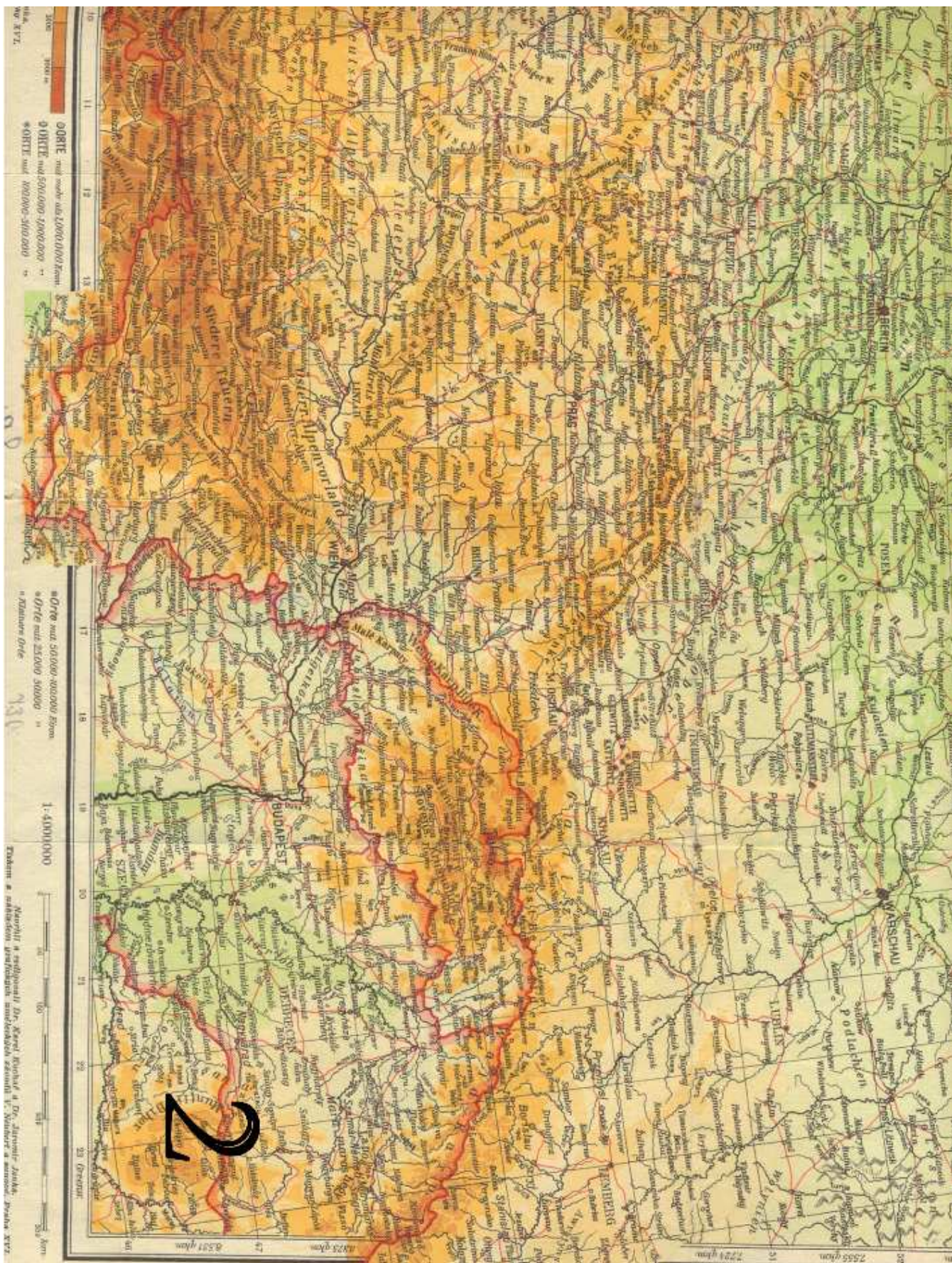

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

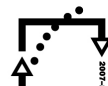

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Názvy k ukázkám map

✂-----

Klaudiánova mapa Čech (1518)

✂-----

Mapa světa Johanna Babtisty Homanna (1730)

✂-----

Grossdeutsches Reich (1942)

✂-----

Klaudiánova mapa Čech (1518)

✂-----

Mapa světa Johanna Babtisty Homanna (1730)

✂-----

Grossdeutsches Reich (1942)

✂-----

Klaudiánova mapa Čech (1518)

✂-----

Mapa světa Johanna Babtisty Homanna (1730)

✂-----

Grossdeutsches Reich (1942)

✂-----

